دقایق ایران اینترنشنال

پشت پردهٔ همکاری‌های دفاعی - امنیتی بین امارات و رژیم اسرائیل چه می‌گذرد؟

امارات؛ شریک رام نسل‌کشی

ناعمه اصفهانیان

در دل دریای سرخ، جزیره زُقر به قلب یک شبکه پنهان تبدیل شده است؛ جایی که اتاق‌های عملیاتی تحت مدیریت امارات و با پشتیبانی مستقیم آمریکا و رژیم اسرائیل فعال شده‌اند تا هر حرکت جبهه یمنی پشتیبان غزه را رصد و کنترل کنند. این پایگاه مخفی، بخشی از یک نقشه گسترده‌تر است؛ همکاری‌های دفاعی، اطلاعاتی و صنعتی میان ابوظبی و تل‌آویو که از سال‌ها پیش آغاز شده و پس از توافق ابراهیم در سپتامبر ۲۰۲۰، به شکلی علنی‌تر، اما همچنان استراتژیک و پیچیده، وارد فاز جدیدی شده است.

بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل؛ دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا و شیخ عبدالله بن زاید آل نهیان، وزیر امور خارجه امارات در حال امضای توافق ابراهیم، کاخ سفید، ایالات متحده، سپتامبر ۲۰۲۰

جزیره زُقر و مراکز اطلاعاتی پیشرفته

منابع روزنامه الأخبار در صنعاء فاش کرده‌اند که جزیره زُقر و مجمع الجزایر حَنیش به مرکزی پیشرفته برای جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات تبدیل شده‌اند. امارات در این جزیره، مرکز هشدار زودهنگام ایجاد کرده تا شلیک موشک یا پهپاد از سوی نیروهای یمنی علیه رژیم اشغالگر یا کشتی‌های آن در دریای سرخ را رصد کند. همچنین، نیروی «۴۰۰» امارات که از سال ۲۰۲۱ تحت عنوان مبارزه با تروریسم ایجاد شده بود، دوباره فعال شده و مأموریت‌های اطلاعاتی به نفع فرماندهی مرکزی آمریکا در سواحل غربی یمن انجام می‌دهد. اردوگاه «مَرَه» در شبوه نیز به مرکز مدرن اطلاعاتی «سایت C» تبدیل شده که شامل اتاق‌های عملیات و اتاق‌های ارتباطات ماهواره‌ای است. حتی نیروهای یمنی هم پیمان با امارات اجازه ورود به این مرکز را ندارند که این نشان‌دهنده سطح بالای کنترل و امنیت اطلاعاتی این مرکز است. هدف از ایجاد این مراکز، تضعیف جبهه یمنی پشتیبان غزه و جلوگیری از حمایت مردم یمن از فلسطین اعلام شده است.

گسترش روابط پیش از توافق ابراهیم

اگرچه توافق ابراهیم نقطه عطف رسمی روابط میان امارات و رژیم اسرائیل بود، همکاری‌های امنیتی و تجاری میان این دو از سال‌ها قبل آغاز شده بود. به گزارش بلومبرگ، «متی کوخاوی» یکی از اولین اسرائیلی‌هایی بود که در سال ۲۰۰۸ قراردادی ۸۰۰ میلیون دلاری با امارات امضا کرد تا تجهیزات نظارتی و امنیتی را از طریق یک شرکت سوئیسی به آن‌ها عرضه کند. در دوران اوج پروژه، یک بوئینگ ۷۳۷ چارتر، دو بار در هفته از فرودگاه بن گوریون پرواز می‌کرد، با توقف گمراه‌کننده کوتاه در قبرس یا اردن و فرود در ابوظبی با داده‌ها مهندس اسرائیلی که بسیاری از آن‌ها برای سرویس‌های اطلاعاتی رژیم عبری کار می‌کردند. شایعاتی نیز وجود داشت که مقامات موساد برای گسترش روابط امنیتی با امارات، در این پروازها حضور داشتند. کوخاوی مالک چندین شرکت بین‌المللی است که در پروژه‌هایش از سربازان پیشین ارتش رژیم و مأموران شین بت (پلیس مخفی اسرائیل) و همچنین جاسوسان موساد بهره می‌گیرد. این میلیاردر نقشی محوری در گسترش توان اطلاعاتی امارات داشته است. در سال ۲۰۱۹، روزنامه اسرائیلی هاآرتص فاش کرد که امارات متحده عربی دو جت شناسایی را از یک میلیاردر اسرائیلی برای جاسوسی از ایران خریداری کرده است. این معامله محرمانه که نزدیک به ده سال پیش امضا شد، بیش از ۸۰۰ میلیون دلار ارزش داشت. این قرارداد عمدتاً میان شرکت اماراتی Advanced Integrated Systems (AIS) و شرکت سوئیسی AGT International متعلق به کوخاوی به امضا رسید. به گفته هاآرتص، پس از عملیاتی شدن، امارات قادر خواهد بود «ارتباطات را رهگیری کرده و سامانه‌های الکترونیکی ایران از جمله رادارها و سامانه‌های پدافند هوایی که از تأسیسات هسته‌ای حفاظت می‌کنند را در زمان واقعی شناسایی، مکان‌یابی و نقشه‌برداری کند.» این روزنامه همچنین افزوده بود این هواپیماها می‌توانند برای جاسوسی از «دوست-دشمن» امارات، یعنی عربستان سعودی نیز مورد استفاده قرار گیرند. در سال ۲۰۰۷ نیز شرکت AGT International قراردادی ۶ میلیارد دلاری با AIS امضا کرد تا ابوظبی را به یک «شهر هوشمند» تبدیل کند. شرکت کوخاوی به نصب هزاران دوربین، سامانه‌های تشخیص پلاک خودرو و ابزارهای نظارتی در امتداد برخی مرزهای امارات و در سراسر پایتخت آن کمک کرد. این تاریخچه به وضوح نشان می‌دهد

> **بدنام‌ترین بخش همکاری‌های سایبری رژیم و امارات، فروش بدافزار پگاسوس است که توسط شرکتی اسرائیلی ساخته شده و گفته می‌شود توسط اعضای خانواده سلطنتی امارات برای هدف قرار دادن جامعه مدنی داخلی و خانواده‌هایشان در خارج استفاده شده است**

که همکاری‌های امارات و رژیم تنها محدود به حوزه اقتصادی و دیپلماتیک نبوده و پایه‌های استراتژیک امنیتی آن سال‌ها قبل شکل گرفته است.

انتقال فناوری و آرزوی تولید بومی

یکی از محورهای اصلی روابط محرمانه و مخفیانه میان امارات و دولت عبری، انتقال فناوری‌های دفاعی و تلاش برای تولید بومی است. توافق احتمالی برای خرید پهپاد هرمس ۹۰۰ از رژیم اسرائیل یک نمونه از این فعالیت‌هاست. این پهپاد قادر است تا ۳۰۰ کیلوگرم محموله حمل کند، به مدت ۳۰ ساعت در هوا باقی بماند و مأموریت‌های شناسایی، مراقبت، انتقال ارتباطات و جنگ الکترونیک را انجام دهد. جزئیات این توافق، شامل تعداد دقیق پهپادها، مراحل تولید داخلی و فناوری‌های انتقالی، عمدتاً محرمانه باقی مانده است. هدف امارات، تبدیل شدن از واردکننده به تولیدکننده مستقل سامانه‌های دفاعی است، در حالی که رژیم اسرائیل با کنترل دقیق فناوری و مدیریت محرمانه پروژه‌ها، از افشای اطلاعات حساس و تهدید احتمالی برای برتری تکنولوژیک خود جلوگیری می‌کند.

همکاری‌های سایبری و اطلاعاتی

همکاری‌های سایبری، همراه با زیرساخت‌های ابری و کابل‌های زیر دریا، نقش کلیدی در عادی‌سازی روابط رژیم اسرائیل و امارات از طریق «شناسایی دیجیتال» داشته است؛ مفهومی که به چگونگی نقش فناوری‌های دیجیتال در هموار کردن مسیر و ایجاد تغییرات لازم در روابط دیپلماتیک گسترده‌تر اشاره دارد.

شاید بدنام‌ترین بخش همکاری‌های سایبری رژیم و امارات، فروش بدافزار پگاسوس باشد که توسط شرکت اسرائیلی NSO Group ساخته شده و گفته می‌شود توسط اعضای خانواده سلطنتی امارات برای هدف قرار دادن جامعه مدنی داخلی و خانواده‌هایشان در خارج استفاده شده است. سایر جنبه‌های همکاری سایبری رژیم عبری و امارات جنبه‌های دفاعی بیشتری دارند. شرکت اتصالات که گفته می‌شود هدف حمله Lockbit قرار گرفته است، در سال ۲۰۲۳ پشتیبانی اطلاعات تهدید را از شرکت اسرائیلی Cyberint دریافت کرد. در سال ۲۰۲۳، پلتفرم مشترک امنیت سایبری «کریستال بال» بین امارات و رژیم اسرائیل راه‌اندازی شد. این پروژه برای به اشتراک‌گذاری شاخص‌های تهدیدهای سایبری و شناسایی بازیگران مخرب طراحی شده و بعدها به بخشی از ابتکار بین‌المللی مقابله با باج‌افزارها (CRI) متصل شد.

رزمایش‌ها و عملیات مشترک

از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۵، امارات و رژیم اسرائیل در چند رزمایش نظامی مشترک شرکت کرده‌اند. رزمایش‌های دریایی در دریای سرخ و رزمایش هوایی در یونان با حضور نیروی هوایی آمریکا و رژیم برگزار شد. بسیاری از این رزمایش‌ها با اطلاع‌رسانی محدود انجام شده‌اند تا تمرکز بر تقویت توان دفاعی، شناسایی تهدیدات منطقه‌ای و هماهنگی امنیتی حفظ شود، بدون آنکه توجه عمومی یا رقبا جلب شود. در کنار رزمایش‌ها، فرماندهی مرکزی آمریکا با همکاری سفارت واشنگتن در یمن و مخالفان انصارالله، هماهنگی‌های اطلاعاتی گسترده‌ای را نیز انجام می‌دهد. دیدار دریادار برد کوپر، فرمانده فرماندهی مرکزی آمریکا، با ژنرال صغیر بن عزیز، رئیس ستاد نیروهای هم‌پیمان ائتلاف سعودی-اماراتی، نمونه‌ای از سطح بالای همکاری امنیتی و نظامی میان طرفین است.

ابعاد منطقه‌ای و پیامدهای سیاسی

شبکه همکاری‌های مخفیانه امنیتی و نظامی امارات با رژیم اسرائیل اگرچه به ظاهر بازتاب همسویی استراتژیک و تقویت توان دفاعی است، از منظری دیگر می‌تواند نشان‌دهنده پذیرش نقش امارات در پروژه‌های امنیتی منطقه‌ای تحت هدایت رژیم و واشنگتن باشد. فعالیت‌های پنهانی در جزیره زُقر، ایجاد اتاق‌های عملیات و مراکز هشدار زودهنگام و مشارکت در پروژه‌های اطلاعاتی و سایبری، علاوه بر تقویت ظرفیت‌های دفاعی، می‌تواند این کشور را به ابزار اجرایی سیاست‌های منطقه‌ای رژیم عبری تبدیل کرده و خطراتی برای استقلال استراتژیک امارات ایجاد کند. از سوی دیگر این اقدامات ممکن است حساسیت ایران و دیگر بازیگران منطقه‌ای را افزایش داده و خطر تشدید تنش و برخوردهای مستقیم را بالا ببرد. علاوه بر این، روابط پنهان با رژیم اسرائیل می‌تواند با خدشه‌دار کردن تصویر بین‌المللی امارات، آن را در افکار عمومی عربی به عنوان شریک امنیتی یک رژیم اشغالگر جلوه دهد. در نهایت، این مدل همکاری، اگرچه نمونه‌ای از امنیت همسو با آمریکا و به ظاهر مستقل است، در عمل ممکن است امارات را درگیر بازی‌های قدرت منطقه‌ای کند، مرزهای مشروعیت و استقلال عملیاتی آن را تضعیف سازد و خطر تبدیل شدن به یک پلتفرم عملیاتی رژیم اسرائیل در منطقه را افزایش دهد.